Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5774

3353

3353

Հրատարակութիւն Զ. Գրիգորեանցի։

№ 1346

ԴԱՍԱՏԵՏՐ
ԱՂՕԹԻՑ

Ի ՊԷՏՍ

ԴՊՐՈՑԱՑ ԱԶԳԻՍ

Ա.ՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ

Ն. ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Չորրորդ տպագրութիւն։

ՏՓԽԻՍ
ՏՊԱՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆՑԻ
1882

№4396

Հրատարակութիւն Զ. Գրիգորեանցի։

№ 1

ԴԱՍԱՏԵՍՐ ԱՂՕԹԻՑ

Ի ՊԷՏՍ

ԴՊՐՈՑԱՑ ԱԶԳԻՍ

5444

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Ն. ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Զոսբոսդ տպագրութիւնն։

ՏՓԽԻՍ

ՏՊԱՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆՑԻ

1882

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՐԱՆԻՆ
համաձայն կտակի վաղամեռամ դոկտոր աստուածաբանութեան Արշակ Տէր-Միքելեանի նուիրում է նրա եղբայր Սեդրակ Տէր-Միքելեանը.
№

Дозволено Цензурою. Тифлисъ, 12 Октября 1881 г.

Типографія И. Мартиросіанца, Орбеліан. ул., 5

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւն՝ Հայր և Որդի և Հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ՏԻՐԱՄԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍՆ։

Անկանիմք առաջի քո սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ՝ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց. և աղաչեա զմիածին որդիդ՝ փրկել զմեզ ՝ի փորձութենէ և յամենայն վըտանգից մերոց։

ՔԱՐՈԶ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՅ։

Սուրբ զԱստուածածինն և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ՝ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի, և զթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԱՌ ՓՐԿԻՉՆ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍ։

Խաչ քո եղեցի մեզ ապաւէն՝ Տէր Յիսուս, յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յուսացեալքս ՝ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով մեծաբերկրեսցուք ընդաջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տունջեան։

ՔԱՐՈԶ ԽԱՉԻ։

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ՝ի մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ և ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՓՐԿԻՉՆ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍ։

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչի քո ՝ի խաղաղութեան. փրկեա յերևելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ԵՐԳ։

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա՛ մեզ։ Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին՝ մայր Քրիստոսի, մատո՛ զաղաչանս մեր որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ։

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ։ 1 ԾՆՆԴԵԱՆ։

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ Աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ, և սուրբ Հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս, մարմնացելոյն առ 'ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձինս մեր։

Աստուածածին անհարնացեալ՝ զբանն անսկիզբն յղացար, և զԱստուածն անիմանալի ծնար, զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր, նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագանելով, և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ Աստուածային քո նշանի շնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ։

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց. և յարութեամբն իւրով մեզ կեանս պարգևեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

4. ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ։

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ. սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ գիմեալ գայ յԵդովմայ. և եկեալ մտանէ փառաւք 'ի փառս. Տէր փառք քեզ։

5. ՀՈԳԵԴԱՂՍՏԵԱՆ։

Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հոգիդ՝ և երկիրպագանեմք, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զողիտութիւն աշակերտացն 'բազում գիտութեամբ լցեր, և 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելեաւք ցուցար նոցա. աղաղակեմք՝ Տէր խնայեա և կեցո զմեզ։

6. ԿԻՐԱԿԻ։

Միածին Որդի և բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ 'ի սրբու-

հուոյ Աստուածածնէն և 'ի միշտ կուսէն. անփոխելիդ մարդ եղեալ՝ խաչեցար Քրիստոս Աստուած մեր. մահուամբ զմահ կոխեցեր մինդ 'ի սրբոյ երրորդութենէն փառաւորակից ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյ. կեցո զմեզ:

Ղ. ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ:

Գրիգոր սուրբ Քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր, և զբանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկանց ուսուցեր քարոզել զերորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեանն. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

ՔԱՐՈԶ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԵՒ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ:

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք զՏէր, որք զչարսն պարտեցին, նեղութեանցն համբերեցին, լուսեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ:

'Ի մէջ տաճարիս, և առաջի Աստուած ընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ սեղանոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ՝ զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք, և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտենս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈԶ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ:

Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք զՏէր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո և ողորմեա:

ՔԱՐՈԶ ԿԻՐԱԿԷԻՑ ԵՒ ԱՅԼՈՅ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տեառնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր, Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեցի:

ԱՂՕԹՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻ

Տէր ուղղեա զգնացս մեր 'ի Ճանապարհս խաղաղութեան. Տէր ուղղեա և առաջնորդեա հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց՝ գնալ յարդարութեան Ճանապարհն և 'ի կեանսդ յաւիտենից։

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա մեզ գնալ 'ի Ճանապարհս քո արդարութեամբ, և խաղաղութեամբ ժամանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քո։ Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր, և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՍԵՂԱՆՈՑ։

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ Տէր յուսան. և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու։ Բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամաց քովք։

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ ՀԵՏ ՅԱՌՆԵԼՈՅ Ի ՍԵՂԱՆՈՅՆ։

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ թագաւոր փառաց, որ եռուր մեզ կերակուր ուրախութեան. և լցուցեր զսիրտս մեր 'ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեան քո. լցո և զմեզ հոգւով քով սրբով. որպէս զի գոցուք առաջի քո հաճոյք, և մի' ամաչեցեալք. զի դու դաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր։

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ ԶԿՆԻ ՍՐԲՈՅ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ։

Լցաք 'ի բարութեանց քոց Տէր՝ ճաշակելով զմարմին քո և զարիւն. փառք 'ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։ Որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա 'ի մեզ զՀոգեւոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած՝ Հայր ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և անտեսանելեաց, Եւ 'ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն յէութենէ Հօր, Աստուած յԱս-

ստուծոյ լոյս 'ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ՝ յԱստուծոյ ճշմարիտէ՝ ծնունդ, և ոչ արարած։ Նոյն ինքն 'ի բնութենէ Հօր. որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և 'ի վերայ երկրի, երևելիք և անտեսանելիք։ Որ յաղագս մեր մարդկան՝ և վասն մերոյ փրկութեան, իջեալ յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն՝ Հոգւովն սրբով։ Որով էաս մարմին, հոգի և միտք, և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմարտապէս՝ և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ՝ խաչեալ՝ թաղեալ՝ յերրորդ աւուր յարուցեալ. ելեալ յերկինս նովին մարմնով՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր, դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Որոյ թագաւորութեան ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և 'ի սուրբ Հոգին յանեղն և 'ի կատարեալն։ Որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս։ Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալսն. և բնակեցաւ 'ի սուրբսն։ Հաւատամք և 'ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական եկեղեցի։ 'Ի մի մկրտութիւն յապաշխարութիւն. 'ի քաւութիւն և 'ի թո-

ղութիւն մեղաց։ 'Ի յարութիւն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց. յարքայութիւնն երկնից, և 'ի կեանս յաւիտենականս։

Իսկ որք ասեն, էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգին. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զսուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելի են կամ այլայլելի, զայնպիսին նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի։

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելոյ սրբոյ Երրորդութեանն՝ և միոյ Աստուածութեանն, Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ։

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զարթո՛ զմիտս մեր արդա-

րութեամբ առ քեզ Տէր Աստուած մեր զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Եկեսցէ և բնակեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լեսցի ՝ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա ՝ի տուէ և ՝ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ ՝ի սէր պատուիրանաց քոց. և զոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Զքէն զոհանամք Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ։ Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Տո՛ւր մեզ Տէր՝ աղաչեմք զքեզ՝ զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցաներ. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդրխտութեան մերոյ երկիւղիւդ քո ամրացո՛ և պահեա։ Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս՝ ժա-

մանեսցուք յանքոյթ և ՝ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ՝ի կեանսդ, շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ընդ որում քեզ Հօր՝ և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ երևելի լուսով քով զուարճուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց զամենեսեան լուսաւորեցեր՝ զհաւատացեալս ՝ի քեզ։ Զօրացո՛ և զմեզ Տէր ՝ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ ՝ի տունջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք, և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն ողորմս քո։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ Տեառն մերոյ և փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ։

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ ան-

ցեալքս ընդ երկարութիւն գիշերիս, և կանխեալքս 'ի տեղւոջ խոստովանութեան մատուցանեմք զառաւօտու աղօթս մեր։

Զքեզ Տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և զքէն Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել 'ի ժամ առաւօտու։ Արժանաւորեա զմեզ Տէր անձառ խոստմանց քոց, զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտ Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս Տէր մեր. կեցո և ողորմեա։

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քովցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեաց Տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գործս ձեռաց քոց. և առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղեցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղղեա՛ արա 'ի մեզ Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ։

Լուսավոր քո Քրիստոս՝ ամենեքեան լուսաւորեցաք, և 'ի սուրբ խաչ քո փրկիչ հաւատացեալքս ապաւինեցաք։ Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, տուր մեզ զխաղաղութիւն քո. և արա առ մեզ զողորմութիւն քո մարդասէր Տէր։

Զառաւօտու զաղօթս և զբանաւոր պաշտօնս ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած 'ի քո անապական և յերկնային խորանսդ։ Մատեա՛ առ մեզ զարդարութեան և զնմաստութեան զլոյս քո. արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս առաւօտեան. որպէս զի 'ի գալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր, և առանց դայթակղութեան կատարեսցուք։ Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս քո, զծնօղսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս,

զուխտաւորս, զՃանապարհորդս, զՀանգուցիչս, զվաստակաւորս, զխոստովանողս, զպաշխարհողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զեշխանս զչարաչարս, զբարեբարս. զԹշնամիս, զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ։

Տէր ամենակալ Աստուած Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր՝ Թող զմես իմ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս. կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ Տէր Թող զմեղս իմ։

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ՝ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Դու Տէր բարձրեալ՝ զԹաց երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս ՝ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Դու Աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ Իսահակայ՝ և Յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու. և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ՝ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր՝ Թող զմես իմ։

Կորացեալ եմ ես ՝ի բռնութենէ կապանաց երկաթից. և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ Տէր՝ Թող զմեղս իմ։

Բարձրացուցի զսրտմտութիւն, և զչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զպատուհաս, ամենակալ Տէր Թող զմեղս իմ։

Եւ արդ՝ Տէր, խոնարհեցուցանեմ զծունր

սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Մեղայ Տէր՝ մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն թող ինձ Տէր, թող ինձ. և մի կորուսանէր զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր թող զմեղս իմ։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ, և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Զի դու Աստուած՝ Աստուած ապաշխարողաց ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, զի անարժան եմ. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում։ և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ Տէր՝ թող զմեղս իմ։

Զքեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱՒԹԻ

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւս իմ։

Աւաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր. և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթեսցես 'ի դատելն քո։

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցողեա յիս մշտկաւ, և սուրբ եղէց. լուա՝ և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրա-

խութիւն. և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Սիրա սուրբ հաստատեա յիս Աստուած, և հոգի ուղղ նորոգեա 'ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց, և զՀոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգէսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր՝ պատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ՝ հոգի խոնարհ զսիրա սուրբ և հոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ։

Բարի արա Տէր կամաք քովք Սիօնի, և շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔ։

Էս առ Աստուած կարդացի. և նա լուաւ ինձ յերեկոյիս՝ 'ի վաղորդեայն՝ և 'ի հասարակ աւուր։

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։

Հայր դթած՝ բարեխնամող՝ արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայիցդ քոց 'ի ժամ երեկոյիս, որ առատ ես առ ամենեսեան՝ պարգևօք բարերարութեան քո։ Ողորմեա՛ Տէր ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ, հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարո-

զաց, և հոգւոյն հանդուցելոց։ Զի դու ես Տէր ամենակալ, գիտես զպէտս մեր և զկարիս՝ առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Լուր ձայնից մերոց Տէր Աստուած մեր. զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից. սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ՝ի հոտանուշից՝ ՝ի հաճոյս քեզ պատրաստել։ Ցաւել՝ ի մեզ Տէր ամենակալ՝ զհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամենայն գործս առաքինութեան։ Որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ՝ի տուէ և ՝ի գիշերի՝ արժանաւորք եղեցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգևոր կենացդ աղաչել զքեզ Տէր, և գտանել ՝ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և զոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ ՝ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղ քո բևեռալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամենայն ժամ քեզ պահպանեալ լեցուք յորոգայթից թշնամւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր Տէր զօրութեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՝ի տուէ և ՝ի գիշերի, յարթնութեան և ՝ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ և հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր՝ զհանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել և հասանիլ ՝ի պաշտօն առաւօտու՝ յերկրպագութիւն և ՝ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեան. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Զհանգստեան զաղթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր Աստուած, 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց։ Եւ մեր մեղաց և բաղում յանցանացն թողութիւն շնորհեա։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր, զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։ Մարդասէր Աստուած, զառաջնկայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, 'ի գործս բարիս առաջնորդեա։ Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղաղութեան։

Տէր Աստուած մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց. Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հանգուցելոց։ Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պողատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալք։

Տէր Աստուած, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից. զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։

Տէր Աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչի քո հալածեա զերևելի և զաներևոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

ԱՂՕԹՔ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ Հայր՝ և Որդի՝ և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և

լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամոյս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջին, զոր մերկացայ մեղաւք. և ողորմեա՛ քո արարածոյ՝ և ինձ բաղմամեղիս։

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի Հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ. վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց, և համբարձար փառաւք առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա՛ զիս որպէս զաւազակն, յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին մե-

ղայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեայ զիս վերջոյին Աստուածային հրով քով, որպէս հրեղէն լեզուաւք զառաքեալսն. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտաւք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա՛ զանուն իմ 'ի գրութեան կենաց. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեա՛ մեղաւորիս. զի 'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քոյ՝ զգայարանաւք իմովք, և ամենայն անդամաւք մարմնոյս. և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Ամենախնամ Տէր, դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայել յարատ. և

ականջաց իմոց ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ ոչ խոսիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրաւութիւն. և ոտից իմոց ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ. զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճմտաց իմոց. և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քոյ 'ի սրտի իմում. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ զիմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քոյ յամենայն ժամ. 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա՛ զիս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Կամեցող բարեաց Տէր կամարար, մի՛ թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո՛ զսիրտ իմ առել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Խնամո՛ղ արարածոց, պահեա՛ նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդոց անիրաւաց, և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լեցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ, յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ

հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ զիս ՝ի չար սովորութեանց իմոց ՝ի բարի սովորութիւն. և բևեռեա՛ ՝ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝ և զերկիւղ դահենոյն՝ և զսէր արքայութեանն. զի զդջացայց ՝ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Ա՛ղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ ՝ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմես անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով՝ և բարի գործով՝ և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ դալառ քեզ, և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ։

Բարերա՛ր Տէր, հրեշտակի բարոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխոով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ՝ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ՝ի կոչման աւուրն. և հանդչել յուսով բարեաց յօթևանս արդարոց մինչև յօր մեծի դալստեան՝ քոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Դատաւոր արդար յորժամ գաս փառօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ ՝ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս ՝ի յաւիտենական հրոյն. և լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց ՝ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց՝ և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց, և դարձո՛ զնոսա ՝ի չարեացն՝ զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս։

Փառաւորեա՛լ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառա-

յիս քո. և կատարեա՛ ի բարի զենդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփանոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց Առաքելոց, Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ:

ԵՐԳ ԳԻՇԵՐԱՑԻՆ ԺԱՄՈՒ:

Առաւօտ լուսոյ, արեգակն արդար, առիս լոյս ծագեա՛: Բղխումն ի՛ հօրէ, բղխեա՛ ի հոգւոյս բան քեզ ի՛ հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան, գանձիդ ծածկելոյ գտօղ զիս արա: Դուռն ողորմութեան, դաւանողիս բաց. դասեցո՛ վերնոցն.

Երրեակ միութիւն, եղելոց խնամող, և ինձ ողորմեա՛: Զարթիր ՏԷր յօգնել, զարթո՛ զթամբ ելեալս. զուարթնոց նմանիլ:

Էդ հայր անսկիզբն, էակից որդի, է միշտ սուրբ հոգի. Ընկալ զիս զթած, ընկալ ողորմած, ընկալ մարդասէր:

Թագաւոր փառաց, թողութեանց տուողդ, թո՛ղ ինձ զյանցանս: Ժողովող բարեաց, ժողովեա՛ և զիս ժողովս անդրանկաց:

Ի քէն ՏԷր հայցեմ՝ ի մարդասիրէդ ինձ բժշկութիւն: Լեր կեանք մեռելոյս, լոյս խաւարելոյս, լուծանող ցաւոյս:

Խորհրդոց գիտող, խաւարիս շնորհեա՛ խորհուրդ լուսաւոր: Ծնունդ հօր ծոցոյ, ծածկելոյս ստուերաւ ծագեա՛ լոյս փառաց:

Կենարար փրկիչ, կեցո՛ զմեռեալս, կանգնեա՛ զգլորեալս: Հաստեա՛ հաւատով, հաստատեա՛ յուսով, հիմնեցո՛ սիրով:

Զայնիւս աղաչեմ, ձեռօքս պաղատիմ, ձիր բարեաց շնորհեա՛: Ղամբարամբ լուսոյ, զեկավար ճարտար, զօղեալս ամրացո՛:

Ճառագայթ փառաց, ճանապարհ ինձ ցոյց

ճեպել 'ի յերկինս։ Միածինդ հօր, մոյծ զիս յառաջասա մաքուր հարսանեացդ։

Յորժամ գաս փառաք յահագին աւուրն, յիշեա զիս Քրիստոս։ Նորոգող հնութեանց, նորոգեա և զիս, նորոգ զարդարեա։

Շնորհատու բարեաց, շնորհեա զքաւութիւն. շնորհեա զթողութիւն։ Ուրախացո՛ Տէր ողորմութեամբ, որ վասն եմ 'ի սուգ։

Զար մշակողին, չար սերմանց նորին չորացո՛ զպտուղն։ Պարգևիչ բարեաց, պարգևեա իմոց պարտեացս թողութիւն։

Զուր շնորհեա աչացս, ջերմ հեղուլ զարտասր, ընջել գյանցանս։ Ուսոյնդ քաղցու, ամ հոգւոյս արբո՛, ահ ցոյց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Յիսուս, սիրով քով ճմլեա սիրտ իմ քարեղէն։ Վասն զթութեան, վասն ողորմութեան, վերատին կեցո՛։

Տենչալոյդ տեսլեամբ տուր ինձ յագենալ, Տէր Յիսուս Քրիստոս։ Բաբուենդ երկնաւոր, բոտեա զաշակերտս բամից երկնայնոց։

Ցող արեան քո Տէր, ցօղեա 'ի հոգիս. ցընծասցէ անձն իմ։ Խիւծեալս մեղօք, ւիւծեալ աղաչեմ ւիւսել ինձ բարի։

Փրկիչ բոլորից, փութա՛ զիս փրկել փորձութեանց մեղաց։ Քաւիչ յանցանաց, քաւեա՛ զօրհնարանս քեզ երգել զփառս։

Աստուածածնին բարեխօսութեամբն՝ յիշեա՛ Տէր և ողորմեա՛։

'ՀՐԵՇՏԱԿԱՑԻՆ ԵՐԳ Ի ԾՆՈՒՆԴՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տէր զքեզ. և երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառացդ քոց։ Տէր թագաւոր սուրբդ երկնային Աստուած և հայր ամենակալ։ Տէր և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և սուրբ Որդի։ Տէր Աստուած գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր, որ առեր զմերս 'ի կուսէն. ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի։ Եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր. սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝ ողորմեեա՛ց մեզ։ Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիս-

տոս։ Տէր և Հոգիդ սուրբ, որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէր, և գովեմք զանուն սուրբ քո, յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո. երկրա՛ ի՛ինեա, Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես աղաչեմ Տէր ողորմեա ինձ. և բժշկեա՛ զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո՝ յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՝ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առներ զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ։ 'Ի քէն է Տէր աղբիւր կենդանութեան, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

ԵՐԳ ԽԱՉԻ։

Խաչի քո Քրիստոս երկիրպագանեմք, և զսուրբ Խաչելութիւնդ քո մեծացուցանեմք, և զսուրբ Յարութիւնդ քո փառաւորեմք։ Եկայք հաւատացեալք երկիրպագեսցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. վասն զի եկն 'ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի։ Սուրբ Աստուած, սուրբ և զօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ։

Փառք սուրբ Խաչիդ ալէլուիա, սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա, չարչարանացդ ալէլուիա, խաչելութեանդ ալէլուիա, սրբոյ թաղմանդ ալէլուիա, սուրբ յարութեանդ ալէլուիա։

Փառք երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԵՐԳ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՂԹԱՆԱՑ։

Արի Աստուած հարցն մերոց,
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց,
Հաս օգնութիւն ծառայից քոց,
Լեր օգնական ազգիս Հայոց։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչիդ
Եւ անարատ սուրբ ծնողիդ,
Յիշեա զՀեղումն արեան Փրկչիդ,
Եւ ՝ի խնդիր փոքու հօտիդ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Զի գիտացաք մեք հաւատեաւ։
Որ չափ մեղաց մերոց լցաւ։
Ուստի Տէրդ մեր բարկացաւ,
Առ ՝ի խրատել զմեզ զարթեաւ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա՝ Տէր ողորմեա։

Աւրդ անկանիմք առաջի քոյ,
Գոչեմք մեղայ Տեառնդ մերոյ,
Դարձո ՝ի մէնջ զցասումն քո,
Վասն անսպառ զթութեան քոյ։
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Ի քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն,
Ամենասուրբ Երրորդութիւն,
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն.
Քրիստոնէից հաստատութիւն.

3353

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ։

ԱՂՕԹՔ ՅԱՌԱՋ ՔԱՆ ԶԴԱՍԱՌՈՒԹԻՒՆ։

Ամենաբարի Աստուած, առաքեա առ մեզ զՇնորհս Հոգւոյդ քո սրբոյ, որ պարգևէ մեզ զմիտս և կաղդուրէ զզօրութիւնս հոգւոց մերոց. որպէս զի մեք ընդունելով զաւանդեալ մեզ ուսմունս՝ զարդասցուք քեզ Ստեղծողիդ մերում ՝ի փառս, ՝ի մխիթարութիւն ծնողաց մերոց և յօգուտ Եկեղեցւոյ և Հայրենեաց։

Միշտ Է՛դ ինքնաբուն, ինքնազօր Աստուած,
Դու Տէր՝ Տնօրէն Հայր հանուրց ազգաց,
Կաթեա կաթիլ մի յանդ մերոց մտաց,
Ի Քոց յանսպառ երկնաձիր շնորհաց,
Որով զարդացեալ ՝ի հրահանգս ուսմանց,
Մատուսցուք Քեզ Տէր, պաշտօն գեանամած։

ՉԿՆԻ ԴԱՍԱՌՈՒԹԵԱՆ։

Գոհանամք զքէն Արարիչ, զի արժանի արարեր զմեզ շնորհաց քոց՝ ընդունելութեան ուսմանս. օրհնեա զմեծաւորս, զծնողս և զուսուցիչս մեր, որք առաջնորդեն մեզ ՝ի գիտու-

թիւն բարութեան, և տուր մեզ զկարողութիւն 'ի շարունակութիւն ուսմանս այսորիկ։

Փառք քեզ Բարձրեալ Աստուած երկնաւոր։
Քեւ հրաձուին միտք մեր, քեւ մեր սիրտք բոլոր։
Դու միայն Հաստիչ մշանջենաւոր։
Զիք մեր այլ Աստուած, Դու միայն հզօր։
Ըզ քեզ ո՞ ետես... այլ մեք ճանաչեմք,
Զի 'ի քէն եղաք, քեւ կամք, քեւ շնչեմք,
Առանց Արարիչդ խնամոյ ոչինչ եմք...
Պահեա զմեզ, Տէր, զքեզ աղաչեմք։

ՏԱՍՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՔ

Ես եմ Տէր Աստուած քո. մի՛ ունիցիս քեզ զայլ աստուած բաց յինէն։

Մի՛ արասցես քեզ զկուռս ըստ ամենայն նմանութեան, որ ինչ յերկինս 'ի վեր, և որ ինչ յերկիր 'ի խոնարհ։

Մի՛ առնուցուս զանուն Աստուծոյ քո 'ի վերայ անոտեաց։

Յիշեսցես զօր շաբաթուն ցնոսա զկիւրակէս։

Պատուեա զհայր քո և զմայր քո, զի բարի լինիցի քեզ և երկայնակեաց լեցիս 'ի վերայ երկրի։

Մի՛ սպանաներ։
Մի՛ շնար։
Մի՛ գողանար։
Մի՛ սուտ վկայեր զընկերդ քումմէ։
Մի՛ ցանկանար տան ընկերի քո, և մի՛ ամենայնի, որք նորա իցեն։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՄԱՆԿԱՆՑ։

Կարդամ առ քեզ Աստուած՝ հայր,
Ուսեալ յՈրդւոյդ Միածնէ,
Որպէս խրատեաց և իմ Մայր,
'Ի անունդ հոգւոյս 'ի ծընէ։
Հայր բնակիս 'ի բարձունս,
Պատեալ աթոռդ զուարթնովք.
Բարեբանիս յերգս քաղցունս
Ջերմ 'ի թախանձս երկրայնովք։
Սուրբ է անունդ, մեծ յաւէտ
Քաղցր, ահաւոր և հզօր.
Անճառ, անեղբ և անկէտ՝
Օրհնեալ Հայր մեր երկնաւոր։
Գործ են ձեռացդ տիեզերք,
Աչքայութիւնդ անքսպառ,

Եւ ընդ ոտիւք քո եթելիք
Վեհ մեծութեանդ ցոյց պայծառ։
Երկինք և երկիր քո բանիւ
Եղեն և կան հաստատուն,
Անփոխ նոցայն զարթք անթիւ
Պահին կամաքդ իմաստուն։
Լի է աշխարհ համբրէն
Բարեաք քո՝ Տէր բարերար.
Զքեզ գովեն և օրհնեն
Ամէն, զոր աչք քո արար։
Ողջ եղելով Դու ես յոյս,
Ի քեզ հայեն աչք համբուն.
Դու բաշխես մեզ զպիտոյս
Տէր խնամակալ կեանս ի բուն։
Թռչունք, կայտառք, և գեռունք,
Սողունք ի ծով ի ցամաք,
Նոյն կենդանիք՝ անասունք
Յագին խնամաք քո համակ։
Բնութիւն համայն քև աճի,
Երկիր պտ՚նի պտղաւէտ.
Զեն մեծ ինչ քո առաջի
Հրաշալիցս՝ արարք ի մեր պէտ։

Ի քո պարգևս այսպէս՝ Տէր,
Առ հասարակ վայելէն
Անհատ, անդուլ, անտարբեր՝
Որոց որչափ վայել են։
Յայսմ խնամոցդ ի խրախճան
Տաս կարիս և ինձ մանկան
Թարց վաստակոց և անջան՝
Որչափ իմ սիրտ, միտք ցանկան։
Ուստի թոթով ես ի բան
Առ քեզ մաղթեմ Հայր պաշտպան,
Լուր աղօթիցս, ով զթած
Լուր, աղաչեմ, առ իս դարձ։
Լուր աղերսիցս ի բարձանց,
Խառն ընդ երգոց անմարմնոց,
Ընկալ զիմ ջերմ զթախանձ՝
Տէր իմ՝ անհատ բարեաց ծոց։
Ուխտ իմ սրտի եռանդուն,
Զէ վասն և եթ իմ անձին,
Մաղթեմ ի պէտս ես համբուն
Արարածոց առանձին,
Տուր՝ Տէր, զկարիս աղքատաց,
Եւ զհայցուածս կարօտից,

Զբոյժ ցաւոց հիւանդաց,
Եւ նեղելոց գիւր սրտից։
Տուր զբարիս թշնամեաց,
Զաղատութիւն գերելոց,
Տուր թողութիւն ատելեաց՝
Զարեաց առ իս մեղելոց։
Օգնեա որբոց և այրեաց,
Տուր միշտ նոցա զպիտոյս.
Տուր զօրութիւն տրկարաց,
Մոլորելոց մտաց լոյս։
Տուր տրտմելոց մխիթար,
Զանվրդով միտս՝ թարց ցաւոց.
Ծովաչուած զանվրթար
Զելս յաջողակ՝ զերծ հոգոց։
Շնորհեա հանգիստ, կեալ խաղաղ
Արարածոցդ յամէն ուր,
Բարձ յամենից կամս դանդաղ
Զարեաց մեղաց զմրուր։
Տուր և սէր միաբան
Հայկայ ազգիս հեք թշուառ,
Լեր նմա միշտ պահապան
Գթով շնորհացդ անբսպառ։

Օգնեա յուսով, հաւատով
Ունիլ միշտ սուրբ զկրօն,
Պահեա 'ի նոյն անվրդով,
Մտօք զգաստ և զգօն։
Պահեա հեռի յաղանդոց,
Բարեաց 'ի գործս անսայթաք։
Անդեղջ 'ի հնոց աւանդոց՝
Հարց պանծալեաց հանդիսակ։
Հեղ զուղղութեան ձիրս 'ի նա
Զեռանդնոտ միտս և զոգի,
Տուր սերտ սիրով յարամնայ
Կապիլ 'ի մի սիրտ, հոգի։
Զամենեսին զօրացո
Իմաստնացո և օրհնեա,
Պատսպարեա և կեցո
Ի վտանգից աղատեա։
Լուր Տէր, հայեաց, քոյ է նա
Նախկին բաժին և վիճակ.
Մի մոռանար դու զնա
Արա շնորհացդ ընդունակ։
Տէր զօրութեանց, դարձ հայեաց
Յերկնից և տես, այց արա

ՀԱՅԿ. ԱՌՔԵՐԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԳԻՏ ԱՄՍՈՅ ԱՄՍԱՅԻՆ

Այգուոյս, զոր աջ քո անկեաց,
Դու միայն ես Տէր սորա։
Դարձ գթութեամբ, Տէր Աստուած,
Դարձո՛ նրմա զմեզմ գարուն,
Տուր վառեալ քեւ վարդեկաց
Պա՛նիլ 'ի զարդ պատառուն։
Ծագեա՛ զարեւդ կենսածին,
Զի սերմունք յայս քո այգւոջ
Աճցին, բերցեն զնախկին
Հաճոյ աչացդ զբողբոջ։
Շարժեաց 'ի գութ Աստուած մեր՝
Տուր վայելել վերստին
Զնախնի գարուն բարեբեր
Քո բանաւոր փոքր հօտին։
Զայնիւ սրտիս անմեռունչ
Առ քեզ գոչեմ, Հայր իմ արդ
Ընկալ զայս իղձ, զայս մրմունջ
'Ի մանկանէս մեղապարտ։
Դու ես մեր Տէր օգնական,
Դու և մեր յոյս, ապաւէն.
Քեզ գոհութիւն օրհնաբան
Այժմ և յապայն միշտ ամէն։

Գլխին է Ղ կապ՝

Գումարով առնողներին պիչուքն կ՚մնի.